

PROGRAM PROFILAKTYKI PUBLICZNEGO GIMNAZJUM W BUKOWIE

na lata 2017/18, 2018/19

I. DENTYFIKACJA PROBLEMU

Na podstawie obserwacji środowiska szkolnego zauważa się, iż występują następujące problemy:

- *uzależnienie od telewizji, komputera, telefonu, cyberprzemoc,*
- *problem wagarów,*
- *problem przemocy i agresji (kradzieże, drobne bójki, zaczepki, zastraszenie, w dużej mierze wyśmiewanie, brak akceptacji dla odmienności, problemy w kontaktach z rówieśnikami),*
- *brak motywacji do nauki, niskie potrzeby edukacyjne,*
- *palenie papierosów, picie alkoholu, łatwość dostępu do narkotyków na rynku,*
- *ubóstwo materialne rodziców (brak śniadania w grupie uczniów,*
- *brak dyscypliny i niska kultura języka w szkole,*
- *wyjazdy rodziców za granicę w celach zarobkowych,*
- *samookaleczenia.*

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU PROFILAKTYKI

Profilaktyka uznawana jest za ogół działań zapobiegających niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się ludzi. Obejmuje eliminację lub redukcję czynników ryzyka oraz wzmocnienie czynników chroniących. Szczególnego znaczenia nabiera wśród młodych ludzi, u których kształtuje się między innymi hierarchia wartości, doskonałą się relacje z innymi ludźmi, wzmacnia się poczucie pewności siebie oraz kształcą się skomplikowane procesy myślowe. Niniejszy Program Profilaktyczny to ogół działań mających na celu wspomaganie wychowawczej roli rodziny, ochronę uczniów przed zakłóceniami w rozwoju oraz podejmowanie działań interwencyjnych w sytuacji pojawiających się zagrożeń. Obejmuje przede wszystkim działania z zakresu profilaktyki pierwszorzędowej, czyli:

- *promującej zdrowy styl życia,*

- dostarczającej informacji nt. skutków zachowań ryzykownych i tym samym umożliwiającej dokonanie racjonalnego wyboru,
- wspierającej rozwój umiejętności psychologicznych i społecznych umiejętności zaspokajania potrzeb np. przynależności, miłości,
- umiejętności nawiązywania kontaktów, radzenia sobie ze stresem, rozwiązywania konfliktów, opierania się naciskom ze strony otoczenia,
- stwarzającej możliwości zaangażowania się w działalności pozwalającą na realizowanie potrzeb, rozwijanie zainteresowań aktywności, sukcesu.

W ramach profilaktyki drugorzędowej podejmowane będą działania zmierzające do ujawniania i eliminowania możliwie najszybciej, wszelkiego rodzaju niedostosowania i zaburzeń osobowości, zanim nastąpi stan charakterystyczny dla danego zjawiska patologii.

W związku z występowaniem w naszej szkole powyższych problemów wyznaczone zostały do realizacji następujące cele:

III. CELE

1. Przekazywanie wiedzy na temat zagrożeń płynących z nieodpowiedniego korzystania z mediów i uczenie krytycznego stosunku do mediów.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Uświadomienie uczniom negatywnych skutków nieodpowiedzialnego korzystania z komputera, telefonu komórkowego (odpowiedzialność prawna-piractwo, ubliżanie, zamieszczanie wulgarnych zdjęć, opisów)	<ul style="list-style-type: none"> - lekcje wychowawcze, rozmowy na temat uzależnień od komputera, - dyskusje o negatywnym wpływie gier i programów komputerowych ukazujących przemoc i agresję, - uświadamianie uczniom zagrożeń płynących z sieci internetowej (rozmowy na czacie, wymiana adresów i numerów telefonów z nieznanymi, zamieszczanie zdjęć, spotkania w „realu”), - uświadomienie uczniom zagrożeń płynących z niewłaściwego używania telefonów komórkowych (robienie zdjęć, publikowanie ich, umieszczanie w Internecie, ubliżanie sobie na portalach społecznościowych).
Ostrzeganie uczniów przed zbyt długim spędzaniem czasu przed monitorem telewizora, komputera, jak również	<ul style="list-style-type: none"> - doskonalenie umiejętności selekcji oferowanych programów TV, np. poprzez rozmowy na ten temat - przeprowadzanie ankiet na temat jakości i ilości oglądanych programów TV,

wpływem niewłaściwych programów TV	- uwrażliwienie na „upiękuszony” obraz świata kreowany przez reklamy TV
------------------------------------	---

2. Przeciwdziałanie wagarom oraz dbałość o dyscyplinę i kulturę słowa.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Szczegółowa kontrola frekwencji uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - bieżąca kontrola obecności uczniów na lekcjach, - przestrzeganie strategii postępowania z uczniami wykazującymi wysoką absencję na zajęciach lekcyjnych, - wypełnianie deklaracji pobytu w świetlicy przez rodziców uczniów dojeżdżających, - bieżące informowanie rodziców o nieobecnościach młodzieży na lekcjach i wynikających z tego konsekwencjach, - zwalnianie uczniów tylko na pisemną, ew. telefoniczną prośbę rodziców, - szukanie przyczyn częstych nieobecności uczniów, - współpraca z instytucjami: Policja, Sąd Rodzinny we Włoszczowie, Urząd Gminy w Krasocinie - stała kontrola zachowań pozytywnych i negatywnych uczniów – analiza wpisów do zeszytów obserwacji, po trzech negatywnych zapisach w zeszycie spostrzeżeń informowanie o tym fakcie rodziców (rozmowa wyjaśniająca), - organizowanie przez dyrekcję apeli przypominających o przestrzeganiu norm obowiązujących w szkole.
Przestrzeganie obowiązujących regulaminów	<ul style="list-style-type: none"> - nowelizacja szkolnego systemu oceniania zachowania ucznia (wniesienie poprawek na podstawie wniosków z minionego roku). - zapoznanie uczniów, rodziców ze Statutem Szkoły, Programem wychowawczym, Programem profilaktyki, obowiązującymi w szkole procedurami.
Wdrażanie do przestrzegania kultury słowa – „Walczymy ze śmieciami językowymi”	<ul style="list-style-type: none"> - zwracanie uwagi uczniom, którzy używają wulgaryzmów (w szczególności podczas przerw, na zajęciach), - podkreślanie istoty używania form grzecznościowych, - zachęcanie do dbania o kulturę słowa poprzez zajęcia na godzinach wychowawczych, godzinach bibliotecznych, - organizowanie konkursów.

3. Budowanie poczucia bezpieczeństwa w szkole.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Zapobieganie agresji i przemocy.	<ul style="list-style-type: none"> - dyskusja w klasach na temat agresji słownej i fizycznej, jak zachowania takie jak zaczepki i wyśmiewanie wpływają na funkcjonowanie ucznia w środowisku szkolnym, - organizacja zajęć warsztatowych na temat radzenia sobie z przemocą i agresją, - konsekwentne i systematyczne reagowanie na każdy przejaw agresji i przemocy, - spotkania z pracownikami policji lub pracownikami Sądu w celu ukazania odpowiedzialności uczniów za swoje czyny w świetle prawa, - katechezy dotyczące dekalogu, - bieżące informowanie rodziców o przejawach agresywnego zachowania dziecka, - pogadanki dla rodziców na temat przyczyn i skutków agresji słownej i fizycznej, - trening umiejętności negocjowania i rozwiązywania konfliktów uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel, uczeń – pracownik obsługi, - wykonanie ulotek informacyjnych zawierających spis wybranych publikacji oraz wykaz instytucji, do których można się zwrócić, jeśli spotkamy się z przemocą, - udział w kampanii „Szkoła bez przemocy”, - coroczne organizowanie „Dnia szkoły bez przemocy”, - prowadzenie przez przeszkolonych nauczycieli programu profilaktycznego „Spójrz Inaczej”.
Tworzenie atmosfery bezpieczeństwa w szkole	<ul style="list-style-type: none"> - informowanie uczniów o celu istnienia i sposobie funkcjonowania monitoringu w szkole, - informowanie uczniów o zasadności i konieczności przebywania podczas trwania zajęć na terenie szkoły lub w jej najbliższym otoczeniu - przedstawienie młodzieży procedur postępowania w przypadku łamania zasad bezpieczeństwa (zasad BHP, zasad p-poż., regulaminu szkoły), - wyjaśnianie uczniom konieczności organizowania imprez niedostępnych dla tzw. „nieproszonych gości” (regulamin dyskotek szkolnych), - integracja uczniów na poziomie klas i międzyklasowym (imprezy szkolne, uroczystości, warsztaty), - budowanie relacji opartych na zaufaniu między uczniem, a pracownikiem szkoły, - uczenie umiejętnego zachowania się w sytuacjach zagrażających zdrowiu i życiu (pierwsza

	<p>pomoc przedmedyczna),</p> <ul style="list-style-type: none"> - informowanie uczniów o zagrożeniach dla zdrowia (np. epidemie), - walka z mobbingiem: <ul style="list-style-type: none"> • budowanie poczucia własnej wartości • kreowanie postaw asertywnych • doskonalenie umiejętności szukania i udzielania pomocy - zapoznanie gimnazjalistów i ich rodziców ze strategiami postępowania wobec uczniów przejawiających negatywne zachowania.
--	--

4. Kształtowanie świadomości negatywnego działania środków psychoaktywnych.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Ukazanie prawnych i moralnych skutków posiadania, używania i rozprowadzania środków psychoaktywnych, tj. narkotyków, alkoholu, papierosów, leków, używek, środków dopingujących, dopalaczy, napojów energetyzujących.	<ul style="list-style-type: none"> - spotkania dla uczniów i pedagogizacja rodziców z udziałem zaproszonych specjalistów (np. policjant, lekarz, pielęgniarka, psycholog, pracownik ośrodka terapii uzależnień), - akcja plakatu UZALEŻNIENIOM STOP, - lekcje wychowawcze, gazetki tematyczne, - warsztaty profilaktyczne wg programu „Spójrz Inaczej”.
Zapobieganie uzależnieniom.	<ul style="list-style-type: none"> - spektakle o tematyce profilaktycznej, filmy edukacyjne, - kontrola boiska, toalet, okolic szkoły, - w przypadku stwierdzenia posiadania lub używania środków psychoaktywnych szybka interwencja i natychmiastowe powiadomienie rodziców lub prawnych opiekunów (według odpowiednich strategii postępowania), - wzmacnianie w uczniach umiejętności odmawiania – warsztaty asertywności.

5. Wzbudzanie u uczniów potrzeby uczenia się.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Zachęcanie uczniów do poszerzania wiedzy i zdobywania nowych umiejętności.	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie aktywnych metod nauczania z wykorzystaniem multimedialnych środków dydaktycznych, - konsultacje dla uczniów, pomoc w lekcjach, - określenie wymagań edukacyjnych z każdego przedmiotu, - dostarczenie uczniom wiedzy, jak można się uczyć lepiej i efektywniej (strategia uczenia się),

	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza trudności ucznia, - programy dla uczniów zdolnych, dla uczniów słabych, - motywowanie uczniów do pracy, dostrzeganie ich najmniejszych osiągnięć, - wzmacnianie ucznia poprzez ukazywanie mu jego mocnych stron, - powierzać uczniom zadania, w których mogą osiągnąć sukces, budzić wiarę we własne siły i możliwości, - rozmowy z uczniem, - nagradzanie uczniów za osiągnięcia, sukcesy.
--	--

6. Pomoc uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Informowanie uczniów o możliwościach udzielenia im doraźnej pomocy w trudnych sytuacjach losowych.	<ul style="list-style-type: none"> - diagnoza, sporządzenie listy uczniów wymagających pomocy (lista uczniów, których rodzice wyjeżdżają w celach zarobkowych), - pomoc materialna w postaci stypendium - refundacja obiadów, - zwolnienie wybranych uczniów z opłaty na ubezpieczenie, - pomoc najsłabszym uczniom w uzupełnianiu zaległości, - wywiady środowiskowe, - rozmowy z uczniami, - współpraca z GOPS.
Uwrażliwianie uczniów na ubóstwo i potrzeby drugiego człowieka i nauczanie aktywności w pomaganiu ubogim, słabym i niepełnosprawnym.	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie finansowe w sytuacjach trudnych (np. leczenie), - rozmowy w klasach, - integracja z uczniami niepełnosprawnymi, umożliwienie im udziału w życiu szkoły, pomoc w funkcjonowaniu.

7. Zapobieganie zachowaniom autodestrukcyjnym u uczniów.

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
<p>Kształtowanie właściwej hierarchii wartości.</p> <p>Kształtowanie szacunku dla własnego życia i zdrowia.</p> <p>Kształtowanie poczucia własnej wartości u uczniów.</p> <p>Tworzenie warunków dla rozwoju zdolności oraz zagospodarowania czasu wolnego.</p> <p>Jak najlepsze rozpoznanie osobowości ucznia, jego problemów, sytuacji rodzinnej.</p> <p>Ścisła współpraca z rodzicami.</p> <p>Wczesne rozpoznawanie u dzieci i młodzieży negatywnego napięcia emocjonalnego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - stosowanie przez wychowawcę takich form i metod pracy z grupą, które zapobiegają sytuacji odrzucenia, wykluczenia któregoś z uczniów z grupy, - prezentowanie uczniom przez wychowawcę swojej postawy gotowości do pomocy w rozwiązaniu każdego zgłoszonego problemu oraz konsekwentne podejmowanie takich wysiłków. - wskazywanie uczniom miejsc wsparcia poza szkołą (m. in. telefony zaufania, punkty konsultacyjne – psychologiczne i psychoterapeutyczne). Wychowawca co najmniej raz na semestr informuje o przyjętych w szkole systemach wsparcia dla uczniów doświadczających przemocy psychicznej i/lub fizycznej oraz dla osób mających trudności w wyniku różnych sytuacji losowych i życiowych. Uczniowie muszą wiedzieć, do kogo i w jaki sposób mogą zwrócić się o pomoc w szkole i poza nią. - wzmacnianie poczucia własnej wartości u uczniów poprzez: przeprowadzenie treningu asertywności, uczenie wyrażania własnych emocji m.in. naukę redukcji napięć emocjonalnych w sposób bezpieczny dla ucznia i otoczenia, trening umiejętności społecznych, uświadomienie uczniom ich wewnętrznych zasobów tzw. mocnych stron i ich wzmacnianie, kształtowanie właściwej hierarchii wartości, ukazywanie możliwości rozwoju indywidualnych zainteresowań, pasji, talentów. Baczna obserwacja przez wychowawcę i nauczycieli funkcjonowania uczniów w środowisku klasowymi szkolnym.

8. Organizowanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej

ZADANIA	SPOSÓB REALIZACJI
Rozpoznawanie potrzeb ucznia – poziom diagnostyczny.	<ul style="list-style-type: none"> - analiza dokumentacji ucznia, - przeprowadzenie i dokumentowanie rozpoznania na poziomie przedszkola i szkoły, - identyfikacja możliwości psychofizycznych i trudności edukacyjnych ucznia w tym rozpoznanie przyczyn trudności oraz określenie specjalnych potrzeb edukacyjnych, - monitorowanie osiągnięć ucznia, efektywności udzielanego wsparcia,
Planowanie wsparcia – poziom programowy	<ul style="list-style-type: none"> - formułowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych dla uczniów z orzeczeniami.

IV. SPODZIEWANE EFEKTY.

W wyniku realizacji programu profilaktycznego:

- uczeń prezentuje prawidłowe relacje uczeń –nauczyciel, uczeń - uczeń,
- uczeń uzyskuje pomoc psychologiczno –pedagogiczną,
- uczeń uświadamia sobie zagrożenia i potrafi im się przeciwstawić,
- uczeń identyfikuje się ze środowiskiem szkolnym i dostrzega korzyści płynące z prowadzenia zdrowego stylu życia,
- uczeń osiąga dojrzałą osobowość psychospołeczną,
- nauczyciele posiadają wiedzę z zakresu profilaktyki,
- występuje niski wskaźnik uczniów opuszczających zajęcia lekcyjne

V. EWALUACJA

1. Po roku diagnoza wybranych obszarów wśród młodzieży, rodziców i nauczycieli.